

ТЕМИ ТА ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

З ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ФАХУ»

Семінарські заняття 1-2. Географічна освіта та наука: становлення, розвиток, сучасний стан і перспективи

Мета: Ознайомитись із витоками географічних знань, передумовами формування географічної науки та становлення освіти, періодами розвитку та їхніми характеристиками, географічними науковими школами

Питання до обговорення:

1. Особливості географічних знань
 - у Стародавній Греції,
 - у Стародавньому Римі,
 - у середньовіччі (в Європі й арабському світі)
2. Географічні дослідження та освіта Середньовіччя.
 - Освітні тенденції епохи Відродження
 - Гуманізм
 - Да Вінчі
 - Ренесанс в українській освіті та науці
3. Географічна наука та освіта Нового часу.
 - Тенденції XVII - XVIII ст. - початок Нового часу,
 - Тенденції кінець XVIII - кінець XIX ст. - Просвітництво,
 - Тенденції кінець XIX ст. - теперішній час.
4. Географічні школи
 - Німецька
 - Французька
 - Американська
5. Географічні школи України.
6. Навчання географії в Україні
7. Сучасна географія та її місце в системі знань

Семінарські заняття 3-4. Освітня система в Україні: нормативна база, структура, проблеми та перспективи. Основні компетентності в сучасній географічній освіті

Тема 3. Освітня система в Україні: норм баз

Тема 4. Семінар Освітня система в Україні: складові, компетентності, проблеми та перспективи

Мета: Ознайомитись з компетентностями географічної науки на різних рівнях та спеціалізаціях географічної освіти.

Питання до обговорення:

1. Пропрацювати Перелік галузей знань і спеціальностей України, Міжнародний класифікатор та визначити місце географії за кожним з них.
 - INTERNATIONAL STANDARD CLASSIFICATION OF EDUCATION / Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions // <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf> .
 - Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-п>
2. Пропрацювати Стандарти Вищої освіти України та визначити головні компетентності за власною ОП
 - Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 10 Природничі науки, спеціальність 106 Географія. Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 519. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>
 - Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 10 – «Природничі науки», спеціальність 106 – Географія». Затверджено і введено в дію наказом

Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 805.
Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>

3. Коротко охарактеризувати рівні географічної освіти за схемою наведеною в таблиці.

Рівень географічної освіти	Навчальний заклад, що надає освіти	Особливості географічної освіти
Початкова школа		
Середня школа		
Вища школа		
- Бакалавр		
- Магістр		
- Доктор філософії		

4. Освітні та професійні компетентності: основний перелік та стисла характеристика за ОП
5. Освітні компетентності географічної науки за рівнями здобуття:
- Початкова школа
 - Середня школа
 - Вища школа
6. Основні механізми здобуття освітніх компетентностей
7. (додаткове) Зазначити (написати) Особливості викладання географії в світі: особливі (авторські) методики українських та зарубіжних викладачів.

Семінарське заняття № 5-6

Освітні системи країн світу та місце в них фізичної географії, моніторингу і кадастру природних ресурсів

Питання до обговорення:

1. Визначення поняття освітня система.
2. Типи освітніх систем
3. Освітня система України та місце в ній фізичної географії, моніторингу і кадастру природних ресурсів
4. Наскрізні освітні лінії
5. Освітні системи країн світу та місце в них фізичної географії, моніторингу і кадастру природних ресурсів (США, Японія, Фінляндія, Велика Британія, Китай, Німеччина)
6. Порівняйте освітню систему України та будь-якої країни з завдання 5, на різних рівнях освіти (початкова школа, середня школа, вища школа) за схемою наведеною в таблиці.

	України	Країна за вибором
Основні характеристики		
Місце географічної освіти		
Переваги, щодо географічної освіти		
Недоліки, щодо географічної освіти		

Семінарське заняття № 7-8

Освітні системи країн світу та місце в них географії рекреації та туризму

Питання до обговорення:

1. Географії рекреації та туризму та її місце в освітній системі України
2. Освітні системи країн світу та місце в них географії рекреації та туризму (США, Японія, Фінляндія, Велика Британія, Китай, Німеччина)
3. Порівняйте особливості освіти в галузі географії рекреації та туризму України та будь-якої на різних рівнях освіти (початкова школа, середня школа, вища школа) за схемою, наведеною в таблиці.

	України	Країна за вибором
Основні характеристики		
Місце географії рекреації та туризму в системі освіти		
Переваги щодо освіти в галузі географії рекреації та туризму в системі освіти		
Недоліки щодо освіти в галузі географії рекреації та туризму в системі освіти		

Семінарське заняття № 9-10

Освітні системи країн світу та місце в них економічної та соціальної географії, регіоналістики та країнознавства

Питання до обговорення:

1. Визначення поняття освітня система.
2. Типи освітніх систем
3. Освітня система України та місце в ній економічної, соціальної географії, геоурбаністики, регіоналістики та країнознавства
4. Наскрізні освітні лінії
5. Освітні системи країн світу та місце в них економічної, соціальної географії, геоурбаністики, регіоналістики та країнознавства (США, Японія, Фінляндія, Велика Британія, Китай, Німеччина)
6. Порівняйте освітню систему України та будь-якої країни з завдання 5, на різних рівнях освіти (початкова школа, середня школа, вища школа) за схемою наведеною в таблиці.

	України	Країна за вибором
Основні характеристики		
Місце географічної освіти		
Переваги, щодо географічної освіти		
Недоліки, щодо географічної освіти		

Семінарське заняття № 11-12

«Слідом за річчю» ('Following the thing') або «Встановлення зв'язку» ('Making the connection')

Напрям досліджень, що відображає прагнення дізнатись про людські історії та реальні простори, що задіяні у виробництві товарів;

Прослідковування зв'язків, які виникають в процесі виробництва. Споживання та утилізації товарів, що використовуються у повсякденному житті і сприймаються як самі собою зрозумілі

Дейвід Гарві / David Harvey, 1990:

«Я часто прошу початківців студентів-географів розглянути, звідки приїхала їжа, яку вони останньою їли. Прослідковуючи всі складові, що використовуються у виробництві цієї їжі, виявляється залежність від цілого світу соціальної праці, що відбувається в багатьох різних місцях за дуже різних соціальних відносин та умов виробництва. . . Проте ми можемо на практиці споживати їжу, не маючи ні найменшого знання складної географії виробництва та безлічі відносин, що лежать в основі системи, яка подає її на наш стіл.

Ми не можемо зрозуміти, дивлячись на товар, чи його виробляли щасливі робітники, які працюють в кооперативі в Італії, грубо експлуатовані робітники, які працюють в умовах апартеїду в Південній Африці, або наймані робітники, захищені відповідними угодами про працю та заробітну плату в Швеції. Виноград на полицях супермаркету є німим; ми не можемо побачити на ньому відбитки пальців експлуатації або негайно сказати, з якої він частини світу...»

Практична вправа: «Слідом за річчю» ('Following the thing') або «Встановлення зв'язку» ('Making the connection')

- Студенти підгрупи (підгруп), які мають спільне аудиторне заняття, розподіляються на команди по 3-4 особи
- Кожна команда обирає власний кейс та розкриває особливості його виробництва, намагаючись прослідкувати зв'язки, які виникають у процесі виробництва, споживання та утилізації товарів, що використовуються у повсякденному житті і сприймаються як самі собою зрозумілі

Результати представляєте у вигляді презентації та доповіді

Семінарське заняття № 13-14

Освіта для стійкого розвитку: місце географії як інтегративної дисципліни

Питання до обговорення:

1. Які ж витоки ідей освіти для стійкого розвитку?
2. Яке значення та зміст якісної освіти як однієї із 7 цілей сталого розвитку до 2015?
3. Які завдання та результати країн світу з її досягнення?
4. Які завдання та результати України з її досягнення?
5. Яке значення та зміст якісної освіти як однієї із 17 цілей сталого розвитку до 2030?
6. Які завдання країн світу з її досягнення?
7. Які завдання України з її досягнення?
8. В чому полягають особливості впровадження освіти для стійкого розвитку?
9. Який потенціал географічної науки для забезпечення освіти для стійкого розвитку?
10. Діяльність Міжнародного географічного союзу: завдання та напрями роботи; діяльність його комісії з географічної освіти
11. Люцернська «Декларація про географічну освіту для сталого розвитку»: зміст та ключові положення
12. Основні положення Міжнародної хартії з географічної освіти
13. Який потенціал, зміст та значення географічної освіти для стійкого розвитку в Україні?

Семінарське заняття № 15-16

Географічні аспекти стійкого розвитку

Практична вправа: Географічні аспекти стійкого розвитку

У межах груп створюємо команди (творчі колективи) по 3-4 особи. Команда обирає ОДНУ із 17 цілей стійкого розвитку, яку розглядає за орієнтовним планом:

- Зміст цілі
- Визначення глобальної проблеми, на вирішення якої спрямована ціль стійкого розвитку
- Передумови виникнення цієї проблеми
- Географічні особливості проявів цієї проблеми
- Особливості (стан) проблеми в Україні
- Механізми (інструменти) досягнення цілі
- Потенціал географії як міждисциплінарної науки у сприянні досягненню цілі

Кожна команда готує ПРЕЗЕНТАЦІЮ та ДОПОВІДЬ

Участь в обговоренні беруть учасники усіх команд